

Pöytäkirja

7.11.2024

VN/35965/2023;
YM030:00/2024

Kiertotalouslakityöryhmän 2. kokous

Aika: 24.10.2024 klo 13.00–15.00

Paikka: kh Lohi, Aleksanterinkatu 7 / Teams

Osallistujat paikan päällä:

Anna-Maija	Pajukallio	ympäristöministeriö
Jarmo	Muurman	ympäristöministeriö
Jussi	Kauppila	ympäristöministeriö
Sirje	Stén	ympäristöministeriö
Johanna	Routio	ympäristöministeriö
Taina	Nikula	ympäristöministeriö
Olli	Laukkanen	ympäristöministeriö
Titta	Nieminen	ympäristöministeriö
Titta	Berlin	maa- ja metsätalousministeriö
Petrus	Kautto	Suomen ympäristökeskus
Matias	Penttilä	Suomen Kiertovoima ry
Mariko	Landström	Sitra
Liisa-Marie	Stenbäck	Tuottajayhteisöjen neuvottelukunta TYNK
Jussi	Nikula	WWF

Osallistujat etänä:

Riitta	Levinen	ympäristöministeriö
Pia	Kärki	ympäristöministeriö
Mikko	Paunio	sosiaali- ja terveysministeriö
Mika	Honkanen	työ- ja elinkeinoministeriö
Pirita	Lindell	Teknologiateollisuus ry
Tuulia	Innala	Suomen Kuntaliitto ry
Marko	Nurmikolu	Suomen Kuntaliitto ry
Saku	Vuori	Teknologiateollisuus ry/Metallinjalostajat
Nani	Pajunen	Sitra
Tarja	Anttonen	Kierrätysteollisuus ry
Pekka	Tommola	Tuottajayhteisöjen neuvottelukunta TYNK
Reetta	Orsila	sosiaali- ja terveysministeriö
Hanna	Salmenperä	Suomen ympäristökeskus
Tiina	Vermaete	Pirkanmaan ELY-keskus
Jaana	Mäenpää	Pirkanmaan ELY-keskus
Tiina	Toivonen	Suomen Yrittäjät ry

1. Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtaja Anna-Maija Pajukallio avasi kokouksen klo 13.00. Hyväksyttiin kokouksen esityslista.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Ympäristöministeriö

PL 35
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Aleksanterinkatu 7
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

09 1603 9320
+358 9 1603 9320

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo.ym@gov.fi

3. Kiertotalouslain lakisystemaattinen ratkaisu (liite 1)

Olli Laukkanen esitteli kiertotalouslain systematiikkaa ja keskeisiä ehdotuksia. Lähtökohtana ehdotuksessa on kokonaisuudistus; tietyt säännökset kuitenkin pyritään säilyttämään (EU-sääntely ja toimivina pidetyt ja viimeaikaisesti uudistetut säännökset). Käytiin läpi ehdotettu lain rakenne, joka sisältäisi osat 1—7. Esitetyn ehdotuksen mukaan muihin säännöksiin siirrettäviä elementtejä voisivat olla roskaantumista koskeva sääntely ja SUP-roskaamisen puhdistamisvastuuta koskeva sääntely.

Keskustelussa ehdotettua esitystä lain perusrakenteeksi pidettiin pääosin hyvänä. Keskusteltiin lain kunnianhimon tasosta ja sen määrittelyä. Nostettiin esiin lain tavoitteisiin liittyviä näkökulmia, muun muassa luonnonvarojen käytön kestävyuden varmistaminen. Keskusteltiin työryhmän rajallisesta mandaatista taloudellisten ohjauskeinojen suhteen ja todettiin, että pyritään pitämään rinnalla myös tätä näkökulmaa mahdollisuuksien mukaan. Lainvalmistelussa on kuitenkin mahdollisuuksien mukaan arvioitava aina myös sitä, minkälaisella ohjauksella kulloinkin tunnistettuihin tavoitteisiin voidaan tehokkaimmin päästä, vaikka eri keinojen valmisteluvastuut jakaantuvat valtioneuvoston sisällä eri ministeriöille.

Keskustelussa esiin nousi myös EU:n ekosuunnitteluasetuksesta mahdollisesti johtuvien säännösten sisällyttäminen rakenteeseen. Todettiin, että ekosuunnitteluasetuksen kansallinen täytäntöönpanotyö on vasta suunnitteluvaiheessa valtioneuvostotasolla. Lisäksi kuultiin näkemyksiä roskaantumisen ja SUP-roskaamisen puhdistamisvastuun mahdollisesta sijoittumisesta lainsäädännössä. Molempien osalta pidettiin parempana sisällyttämistä kiertotalouslakiin: nostettiin esiin vahva linkitys jätehuoltoon sekä lain laajempi sisältö kattaen mm. tuotekieltoja ja -vaatimuksia.

Keskustelun pohjalta päätettiin, että jatketaan valmistelua pääosin ehdotetun rakenteen pohjalta ja että roskaantumista koskeva sääntely tullaan sisällyttämään kiertotalouslakiin. Tuottajavastuusääntelyn osalta todettiin, että perustettava tuottajavastuujaosto voi pohtia rakennekysymystä teeman osalta tarkemmin.

4. Kiertotalouslain keskeisten sisältökysymysten tunnistaminen, tarkentaminen ja jatkotyö

Olli Laukkanen esitteli eri teemakokonaisuuksia ja niihin liittyen kiertotaloussiirtymän eri ulottuvuuksia. Todettiin, että käydään tässä kokouksessa alustava keskustelu liittyen kolmeen eri teemaan; uudet kiertotaloustavoitteet lakiin, etusijajärjestyksen kehittäminen ja ohjauskeinot jätteenpolton hillitsemiseksi. Lisäksi todettiin, että esimerkiksi verotuksellisia muutoksia ei voitane tehdä kiertotalouslaissa.

Keskustelussa nousi esiin lain tavoitteiden määrittelyn ja konkreettisuuden tärkeys sekä sitä kautta saavutettava kunnianhimon taso. Nostettiin myös esiin tapauskohtaisen päätöksenteon kehittäminen sekä kuluttajakäyttäytymiseen vaikuttaminen omina osa-alueineen tavoitteen asettamisessa. Etusijajärjestyksen osalta toivottiin tarkastelua Ruotsin vastaaviin käytäntöihin sekä hierarkian täsmentämistä ja mahdollisen kansallisen liikkumavaran tarkastelua. Jätteenpolton hillitsemisen ohjauskeinojen osalta keskustelussa nousi esiin kierrättämisen ja lajittelun edistämisen tärkeys sekä toisaalta valvontakeinojen puute. Todettiin, että jätteenpolton hillitsemisen ohjauskeinoista on tarkoitus käynnistää selvitys.

Todettiin, että palataan teemoihin vielä tulevissa kokouksissa tarkemmin. Annettiin työryhmälle tehtäväksi pohtia ehdotuksia uudesta sisällöstä - toiveena kansallisen tason avauksia markkinoiden luomiseen, tuote- ja kemikaalisääntelyn rajapintoihin sekä sääntelyn sujuvoittamiseen ja karsimiseen liittyen. Työstettyjä ehdotuksia voi toimittaa sihteeristölle.

5. Tuottajavastuujaoston perustaminen

Jussi Kauppila esitteli ehdotuksen tuottajavastuujaoston perustamiseksi. Jaoston tehtävänä on tuottaa esitys työryhmälle tuottajavastuuta koskevaksi lainsäädännöksi, erityisesti EU-sääntely ja vapaamatkustamisen vähentäminen huomioon ottaen. Jaoston työ alkaa heti ja sen on tarkoitus luovuttaa ehdotus työryhmälle viimeistään marraskuussa 2025. Käytiin jaoston ehdotettu kokoonpano läpi ja todettiin, että Suomen Kiertovoima ry lisätään mukaan jäsenorganisaatioihin. Ensimmäinen kokous on alustavasti sovittu pidettäväksi 4.12. Keskustelussa täsmennettiin työryhmän ohjaava ja päättävä rooli jaostoon nähden ja todettiin, että jaoston kokouksiin kutsutaan

käsiteltävien teemojen mukaan myös muita tarvittavia tahoja ja työn etenemistä käsitellään säännöllisesti työryhmässä.

Hyväksyttiin ehdotus edellä esitetyn mukaisesti ja todettiin, että perustetaan tuottajavastuujaosto.

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Anna-Maija Pajukallio päätti kokouksen klo 15.02.

Jakelu Työryhmän jäsenet ja varajäsenet, pysyvät asiantuntijat